

15.05.2011.

B
R
O
J

5

BILTEN

**Poljoprivredna savetodavna i stručna služba
Jagodina**

SADRŽAJ BILTENA:

STOČARTVO

- OSVETLJENJE U STAJAMA ZA GOVEDA

- dipl.ing.Dragan Jakovljević

RATARSTVO

- POTREBE BILJAKA ZA KREČOM I KALCIFIKACIJA

- dipl.ing.Milanka Miladinović

- PROIZVODNJA DINJA

- dipl.ing.Miodrag Simić

POVRTARSTVO

- PROIZVODNJA KONZUMNE PAPRIKE NA OTVORENOM POLJU

- dipl.ing.Mira Miljković

VOĆARSTVO I VINOGRADARSTVO

- ZELENA REZIDBA VINOVE LOZE

- dipl.ing.Dejan Jocić

ZAŠTITA BILJA

- ŠTETOČINE LUCERKE I CRVENE DETELINE

- dipl.ing.Ljiljana Jeremić

- SIVA PEGAVOST LISTA PŠENICE (SEPTORIA TRITICI) I PEPELNICA PŠENICE (BLUMERIA GRAMINIS)

-dipl.ing.Ružica Đukić

STOČARSTVO

OSVETLJENJE U STAJAMA ZA GOVEDA

Doživljaj dnevnog svetla je nesvesan proces. Nauka je pokazala da se goveda osećaju najkomotnije u toku dana kada je svetlost intenziteta od 150-200 luksa. Izlaganjem krava tom intenzitetu svetlosti tokom 14-16 časova dnevno povećava se produkcija mleka. Takođe, odgovarajuće svetlo pospešuje plodnost i pozitivno utiče na zdravlje krava. Hranjenje u toku večeri, s dobrom rasvetom povećava produkciju mleka za 10%. Ne zahtevaju sva goveda isti intenzitet svetlosti. Osam sati u toku dana dovoljno je zasušenim kravama. Za krave u laktaciji taj period je mnogo duži. One će imati koristi od 14 do 16 sati svetlosti dnevno. Mlada grla će, takođe, imati bolje performanse kada je dužina dana veća. Ali, životinjama je takođe neophodan i period mraka kada se odmaraju.

Veštačko svetlo: - U zavisnosti od godišnjeg doba i lokacije farme, postoji prirodna raznolikost u trajanju dnevne svetlosti (dužina dana). Staja takođe, ima ulogu u kvalitetu svetlosti dostupne kravama. Dovoljna snabdevenost dnevnom svetlošću, kombinovano sa veštačkom, garantuje dobru dužinu dana. Staja takođe, ima ulogu u kvalitetu svetlosti dostupne kravama. Dovoljna snabdevenost dnevnom svetlošću, kombinovano sa veštačkom, garantuje dobru dužinu dana.

Nekoliko saveta o veštačkoj svetlosti:

- Mora da bude toliko mnogo veštačke svetlosti iznad hranilica za seno da farmer može lako da čita novine;

- Pošto sijalice i držači za sijalice moraju da se čiste dva put godišnje, da bi se održao intenzitet (jačina) svetlosti, preporučljivo je ne kačiti fluorescentne sijalice suviše visoko iznad hranilice za seno.

Toplota sunčeve svetlosti

U toplijim delovima godine, sunčeva svetlost ima nepovoljno sporedno dejstvo - vrućinu. Kada sunce prodire kroz providne delove krova, znatno se povećava temperatura u objektu. Konstrukcija s rešenjem ulaska svetlosti sa strane rešava ovaj problem. Međutim, u toku zimskih meseci, kada je dan kraći i intenzitet svetlosti mali, ovakvim rešenjem ne obezbeđuje se neophodna snabdevenost svetlošću.

Obično se koriste tri izvora svetlosti:

- TL rasveta (intenzitet svetlosti 80-85 lumena po vatu),
- Velike metalne ploče (intenzitet svetlosti 95 lumena po vatu),
- Natrijum sijalice pod visokim pritiskom (intenzitet svetlosti 132 lumena po vatu).

Ovi izvori svetlosti su uglavnom korišćeni u kombinaciji s noćnom svetlošću, tj. rasvetom običnim sijalicama.

Dug život: - TL rasveta je najstariji i najuobičajeniji tip osvetljenja u staji. Ali najnoviji izvori svetlosti nadmašuju intenzitet TL rasvete. Kupovni troškovi TL rasvete mogu biti niski, ali potrošnja električne energije je viša. Velike metalne ploče i natrijum sijalice pod visokim pritiskom imaju veoma visok svetlosni prinos i vrlo dug vek trajanja. Korišćenje visokovoltne sijalice zahteva manja podešavanja da bi se dobio željeni intenzitet osvetljenja. Pametan reflektor sistem unutra obezbeđuje najefikasniji snop svetlosti. Nabavljači lampi mogu pribaviti šemu osvetljenja po meri bilo koju datu situaciju (uslovi), tako da će se u objektu ostvariti optimalna rasveta.

Poređenje sličnih nivoa rasvete pokazalo je da je natrijum sijalica pod visokim pritiskom najbolja kada su u pitanju investicije i iskorišćenje električne energije. Ove lampe mogu imati jednu manu, ne prija svakom njihova pomalo narandžasta boja. Noćna rasveta omogućava da stado dobro provede noć, a da farmer ima dovoljno osvetljenja da obavi nadzor.

**Savetodavac za stočarstvo,
dipl.ing.Dragan Jakovljević**

RATARSTVO

POTREBE BILJAKA ZA KREČOM I KALCIFIKACIJA

Od svih tipova zemljišta koja su zastupljena kod nas jedino černoziem ima svojstvo normalnog zemljišta, svi drugi tipovi zemljišta odstupaju od njega i treba ih popravljati i tako učiniti pogodnim za gajenje biljaka.

Kalcifikacija je jedna od mera popravke zemljišta, ovoj meri prethodi utvrđivanje pH vrednosti ili kiselosti; ona se precizno utvrđuje laboratorijski pomoću pehametra. Ukoliko je utvrđena pH vrednost manja od 6 znači da je zemljište kiselo i da oskudeva u kreču i treba ga popraviti. Nedostatak kreča može se utvrditi i vizuelno a na osnovu korovske flore koja je tu zastupljena, naime na kiselim zemljištima rastu: veliki i mali kiseljak, rosulja, pitomi kesten, rastavić i drugi. Ukoliko se ove biljke na nekim površinama pojavljuju u većem obimu to je siguran znak da se radi o kiselom zemljištu.

Gajene biljke za svoj rast i razviće zahtevaju određenu pH vrednost i ona se za pojedine kulture kreće u granicama:

Optimalna reakcija zemljišta za važnije biljke

USEV	pH	USEV	pH
Ozima pšenica	6 - 7	Grašak	6 - 7
Raž	5 - 6	Lupina	4 - 5
Ječam	7 - 8	Grahorica	5,5 - 6,5
Ovas	5 - 6	Lucerka	7 - 8
Kukuruz	6 - 7	Detelina	6 - 7
Proso	4,5 - 5	Krompir	5,5 - 6
Konoplja	7,1 - 7,4	Patlidžan	6,2 - 6,5
Šećerna repa	6,5 - 7,5	Salata	6 - 7,5
Lan	5 - 6	Cvekla	7

Kalcifikacija ili popravka kiselih zemljišta sastoji se u unošenju kreča u zemljište radi: obezbeđenja dovoljno kalcijuma za biljnu ishranu, stvaranje povoljnih uslova za život bakterija, neutralisanje kiselosti zemljišta i čuvanje humusa, odnosno plodnosti.

Materijal za kalcifikaciju može se upotrebiti:

- negašeni kreč,
- saturacioni mulj
- dolomitno brašno

Pre unošenja u zemljište, krečni materijal treba što bolje isitniti.

Količina kreča na kiselim zemljištima za kalcifikaciju kreće se od 3 t/ha pa na više; na teškim, zbijenim, glinovitim i kiselim zemljištima treba dodati veće količine kreča a na peskovitim manje. Ukoliko se zemljišta jače đubre stajnjakom, količina kreča/ha može se povećati.

Količina saturacionog mulja kreće se od 10-20 t/ha što zavisi od vlažnosti mulja i osobina zemljišta.

Što se tiče vremena kalcifikacije, najbolje je vršiti u leto, posle žetve strnih useva. Potrebna količina kreča se rasturi ravnomerno po strnjištu a zatim zaore.

Uticaj kreča koji se unese traje 5-10 godina i najjači efekat ima u drugoj i trećoj godini posle rasturanja.

**Savetodavac za ratarstvo,
dipl.ing.Milanka Miladinović**

POVRTARSTVO

PROIZVODNJA DINJA

U plodoredu dinja dolazi na prvo mesto posle jednogodišnjih ili višegodišnjih leguminoza, krompira, strnih žita ili povrća. Na istu površinu može da se vrati tek posle 3-4 godine. Zahteva duboka, strukturna i topla zemljišta neutralne reakcije, mada podnosi i blago kiselo. Za gajenje dinja treba izabrati parcelu zaštićenu od jakog vetra, jer su vreže osetljive na pomeranje.

Dinja počinje da niče pri temperaturi zemljišta 15 stepeni C. Optimalna temperatura za sve faze rasta i razvoja dinje je preko 25 stepeni C.

Za uspešnu proizvodnju dinja jedan od bitnih uslova je svetlost. Ona ne može da uspeva bez direktne sunčeve svetlosti. Zahtevi prema svetlosti su jako veliki, posebno u fazi cvetanja. Pri nedostatku svetlosti, biljka odbacuje cvetove, smanjuje se broj plodova, a oni koji su obrazovani lošeg su kvaliteta.

Dinja je među povrćem najveći potrošač vode, jer stvara veliku vegetativnu masu i mnogo plodova. Dinja dobro uspeva pri nešto suvljem vazduhu. Mada ima snažan korenov sistem, u nedostatku zemljišne vlage dolazi do opadanja cvetova i tek zametnutih plodova. Nedostatak vode uslovljava nepravilan oblik plodova. Suvišak vlage u periodu sazrevanja utiče na gubitak kvaliteta plodova.

Osnovna obrada zemljišta za proizvodnju dinja obavlja se u jesen na dubinu 20-30 cm. Predsetvena priprema izvodi se u proleće na dubinu 10 cm, neposredno pre setve odnosno sadnje. Teren treba dobro poravnati bez mikrodepresija i stvoriti mrvičastu strukturu bez jačeg sabijanja.

Visok i stabilan prinos u direktnoj je korelaciji sa obezbeđenju optimalnih količina hraniva. Pre osnovne obrade u jesen, po njivi se rasturi oko 50 t/ha stajnjaka. Ako se koristi zgoreli stajnjak unosi se u proleće po celoj površini do 30 t/ha. Pri ručnoj setvi u kućice za jednu je potrebno oko 5 kg dobro zgorelog stajnjaka.

Dinja se najčešće đubri sa 60-80 kg/ha azota, 80-100 kg fosfora i 100-120 kg kalijuma.

Dinja se proizvodi direktnom setvom semena, što je najčešći slučaj, ili iz rasada za ranu proizvodnju.

Setva se obavlja na dobro pripremljenom zemljištu, mašinski, na međuredni razmak 1,5 metara a u redu 40 cm. Polaze se po jedno seme na dubinu 3-4 cm. Ako je setva ručna obeležje se mesta za kućice na 1,5 metra red od reda, a u redu 40-60 cm. Kućice se iskopaju do dubine 20-30 cm, u njih se stavlja dobro zgoreli stajnjak pomešan sa zemljom. U tako pripremljenu kućicu seje se 3-4 semenke. Nakon nicanja obavlja se proređivanje i ostavljaju se 2 najrazvijenije biljke po kućici. Setva se obavlja kada prestane opasnost od kasnih prolećnih mrazeva, a temperatura zemljišta oko 15 stepeni C.

Dosta proizvođača proizvodi dinju na malč foliji uz fertirigaciju, što povećava prinos, plodovi dospevaju ranije, boljeg su kvaliteta i zdraviji su.

**Savetodavac za ratarstvo
dipl.ing.Miodrag Simić**

PROIZVODNJA KONZUMNE PAPRIKE NA OTVORENOM POLJU

Proizvodnja konzumne paprike uslovljena je njenom osetljivošću na uslove gajenja, pošto ima velike zahteve za vodom i mineralnim materijama, a relativno slabo razvijen korenov sistem. Ishrana useva ima najveći uticaj na kvalitet i prinos roda. Odnos prinosa i vegetativne mase kod paprike gajene na otvorenom polju, može biti 3:1, odnosno na 1 kg biljne mase biljka može proizvesti 3 kg ploda. Slabo razvijena biljka nije sposobna da dobro plodonosi, zato je izuzetno važno postići optimum i preciznost od početka gajenja tokom cele vegetacije.

Mora se uzeti u obzir da je koren paprike plitak, da ima velike potrebe za vazduhom i vodom i da je veoma osetljiv na zaslanjenost. Intenzivna proizvodnja zahteva kompletno snabdevanje makro i mikro elementima u svakoj fazi razvoja. Ishranom usmeravamo pravilan rast i razvoj biljaka, čiji je cilj što veći prinos i dobar kvalitet ploda.

Osnovno (startno đubrenje) treba vršiti na osnovu rezultata analize zemljišta, po mogućnosti u rano proleće. U jesen se đubre teža zemljišta. U sistemu gajenja sa navodnjavanjem kap po kap poželjno je unošenje organskih đubriva kod svih tipova zemljišta da bi se obezbedila povoljna struktura.

Treba naročito obratiti pažnju na nivo kalcijuma, na odnos N/K i dobru snabdevenost mikroelementima.

Azot je element koji najviše utiče na razvoj ploda posebno u prvoj polovini vegetacionog perioda. Nedostatak azota prouzrokuje slab porast, kvalitet ploda opada.

Kalijum u paprici obezbeđuje dobar vodni režim, veći imunitet biljke, dobar ritam zrenja i bolji kvalitet za transport i skladištenje.

Kalcijum – nedostatak prouzrokuje suhu trulež vrha ploda, a plod je i najosetljiviji na njegov nedostatak.

Za postizanje prinosa od 50-70 t/ha, podrazumeva stalnu fertirigaciju, kao u intenzivnoj proizvodnji u staklenicima i plastenicima.

Nakon ukorenjavanja od pojave prvih plodova treba obezbediti konstantnu snabdevenost hranivima koja prate rast i razvoj biljke. U slučaju kišnog vremena smanjiti količinu vode, dakle primeniti veću koncentraciju neophodnih hraniva. Količinu đubriva treba smanjiti prilikom dužih zahlađenja, jer se onda usporava rast i usvajanje hranivih materija.

Razvojni stadijum

Sadnja i ukorenjavanje-fertikare 15:30:15 u količini 25-50 kg/ha zaliti odmah nakon sadnje ako je za vreme sadnje zemljište suvo ili petnaestak dana nakon rasađivanja.

Pre cvetanja-kalcijumnitrat 50-70 kg/ha odjednom ili iz dva puta

Za vreme otvaranja prvih cvetova-fertikare 14:11:25 60 kg/ha jednom.

Tokom razvoja i rasta plodova –kalcijumnitrat 60 kg/ha -3 puta, jednom nedeljno.

Fertikare 24:8:16 60 kg/ha 4-5 nedelja, nedeljno u 2-3 dela.

Tokom berbe fertikare 10:5:26 u količini 65 kg/ha 3-4 nedelje, nedeljno u 2-3 dela.

U fertirigaciji učestalost zalivanja odrenjuje podelu nedeljnih doza. Na peskovitom zemljištu količina đubriva se deli na manje doze.

I pored kompletne ishrane potrebni su tretmani folijarne prihrane savremenim folijarnim đubrivima koja su biološki veoma efikasni.

Savetodavac za povrtarstvo
dipl.ing.Mira Miljković

VINOGRADARSTVO

ZELENA REZIDBA VINOVE LOZE

Ovom agrotehničkom merom se, prema procenjenoj snazi svakog čokota, ostavlja odgovarajući broj rodni elemenata a da se ta snaga i kvalitet grožđa ne naruše. Omogućava ravnomeran raspored zrelih i zelenih delova vinove loze, što omogućava bolju promajnost, bolje osunčavanje, pojačanu fotosintetsku aktivnost, što na kraju pozitivno utiče na bolji razvitak nadzemnih i podzemnih delova biljke. Ovom merom se uklanjaju svi bolesni, nepotrebni, stariji i suvi delovi čokota i nema pogodnije mere kojom bi se to tako dobro uradilo.

Lačenje lastara

Ovom merom se do osnove uklanjaju svi lastari koji su izbili na čokotu, a nisu bili planirani opterećenjem tj. brojem ostavljenih okaca. Lačenje se obavlja više puta u toku vegetacije, a

prvi put rano u proleće ,kada su izbili lastari dužine samo nekoliko centimetara.Ovom merom se sprečava stvaranje velike gustine zelene mase,koja može dovesti do zagušenja zelenog zida špalira,do samozasenjivanja i značajnog smanjenja fotosintetske aktivnosti velikog broja listova.Veliki broj(nepotrebnih)lastara dovodi i do smanjenja promajnosti,što uzrokuje povećanje vlažnosti u zelenoj masi,a to opet dovodi do povećanog napada gljivičnih bolesti.

Lačenje se izvodi sve negde do polovine leta,a to je ukupno 2-3,nekada i 4 puta,što zavisi od kvaliteta obavljene zrele rezidbe,snage čokota,ishranjenosti biljke i padavina.

Zalamanje lastara

Kod špalirskih sistema ova mera se izvodi kada lastari prerastu poslednju žicu špalira.Lastari se prekraćuju tako da iznad špalira ostane 30-40 cm loze ili da na lastaru bude 10-12 listova iznad poslednjeg grozda.

Zalamanje se izvodi zbog toga da ne bi došlo do prekomernog porasta lastara što može uzrokovati gubitak rodnosti donjih okaca na njima,veliku potrošnju hranljivih materija,samozasenjivanje,smanjenje promajnosti i povećan napad gljivičnih bolesti.Najčešće se izvodi u precvetavanju,oko polovine juna.Uklanjanjem vrhova,posle izvesnog zastoja,počinje porast bočnih vrhova,koji su u stvari vrhovi porasta zaperaka.Oni se inače normalno pojavljuju na glavnim lastarima,ali se posle njihovog zalamanja znatno jače pobuđuju i ubrzano razvijaju.Zaperci su veoma korisni lastari za biljku,znatno povećavaju fotosintetsku površinu.Zalamanje zaperaka se vrši kada na zaperku ima do 10 listova.Zalamanjem se na zaperku ostavljaju 4 donja lista,zbog visoke fotosintetske aktivnosti,što uzrokuje poboljšano nakupljanje šećera u grožđu i sazrevanje lastara.Zalamanje zaperaka se izvodi 3 nedelje do mesec dana posle zalamanja glavnih lastara.Takođe se uklanjaju i vrhovi onih glavnih lastara koji nisu imali dovoljan porast prilikom predhodnog zalamanja.Često se ukaže potreba za još jednim zalamanjem zaperaka ,jer svi ne porastu u isto vreme.

Uklanjanje cvasti i grozdova

Ova mera je obavezna u proizvodnji stonog grožđa.Često se na nekom lastaru razvije više cvasti,uglavnom su prve 2 tipične za sortu,dok su treća,a možda i četvrta netipične.One uglavnom i ne sazru kako treba,niti im je izgled zadovoljavajući,pa se uklanjaju sa lastara.

Prstenovanje lastara

Prstenovanje zelenih lastara ili lukova podrazumeva operaciju kojom se sa njih uklanja kora ili floem,u vidu prstena širine 3-5 mm,vodeći računa da kambijum ne bude oštećen.Izvodi se najčešće pred cvetanje –za bolju oplodnju i zametanje bobica,po precvetavanju-za povećanje krupnoće bobica i kasnije pred šarak –za ubrzanje sazrevanja i poboljšanje obojenosti bobica.Ne bi trebalo da se izvodi na istom čokotu svake godine,jer to može dovesti do iznurivanja biljke i skraćenja njenog života.

Savetodavac za vinogradarstvo dipl.ing.Dejan Jocić

ZAŠTITA BILJA

ŠTETOČINE LUCERKE I CRVENE DETELINE

Najznačajnije štetočine lucerke i crvene deteline su : lucerkina bubamara,lucerkina buba,lucerkina pipa.

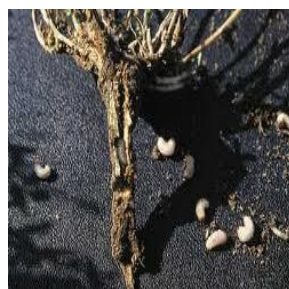
Lucerkina bubamara (Subcoccinella virgintiquatuorpunctata) je štetočina koja u našim uslovima može izazvati velike štete .Štetočina ima godišnje 2-3 generacije koje se međusobno preklapaju.Prezimljava u stadijumu odrasle jedinke na lucerištima i deteliništima .Javlja se u zavisnosti od temperature početkom aprila .Štetu izazivaju odrasli insekti i larve ,izgrizaju ga sa gornje strane u vidu paralelnih pruga. Ova oštećenja se lako razlikuju od oštećenja od drugih insekata koji oštećuju lucerku. Štete mogu biti i do 50%.Najveće su štete na prvom i drugom otkosu.

Lucerkina buba (Phytodecta fornicata) ima jednu generaciju godišnje .Odrasli insekt prezimljava u zemljištu .Pojavljaju se u proleće kada se zemljište zagreje do 12 stepeni i taj period je kratak do 10 dana.Odrasli insekti se odmah hrane i pare .Tada se sele i na druga lucerišta.Odrasle larve se ukopavaju u zemljište i tu se pretvaraju u lutku .U ovom stadijumu su dosta osetljive ,može doći do smanjenja brojnosti ako je velika količina padavina ili se zemljište osuši.Sredinom juna se pojavljuju odrasli insekti koji delimično izlaze iz zemljišta i hrane se listom lucerke ali tada nisu velike štete.Nakon ishrane odlaze u zemljište na prezimljavanje. Štetu na lucerki prave odrasle jedinke i larve hrane se lišćem ,pupoljcima i strukovima.Veću štetu prave larve zbog veće brojnosti.Najveća opasnost je pred prvi otkos i na izbojcima drugog otkosa gde štete mogu biti od 30-50% . Suzbijanje-prostorna izolacija ,rana kosidba i insekticidima-kritičan broj -30 im.i 60 larvi -10 hvatanja hvataljkom lucerke .

Lucerkina pipa(Otyorinchus ligustici) Razviće jedne generacije traje 2 godine.Prezimljavaju i larve i imago. Štete prave odrasli insekti od nicanja do nekoliko listova i larve koje oštećuju koren kod mlade napadaju korenov vrat ,kasnije idu niže ,kod starije lucerke grizu koren 3-4 mm ili pregrizu i to dovodi do sušenja biljaka.

Suzbijanje- sprečavanje raseljavanja na nove površine(lovni kanali) ; prostorna izolacija do 1,5 km

Sitona -mala lucerkina pipa Prezimljavaju odrasli insekti . Ima jednu generaciju godišnje i i monofagna je napada samo lucerku.Štete prave odrasli insekti koji grizu lišće i mlade izbojke u obliku polukružnih udubljenja po obodu listova.Larve u zemljištu se hrane žilicama korena i azotofiksator.bakterijama .Suzbijanje-hemijski-Fenitrotion i prostorna izolacija.

Suzbijanje štetočina na lucerki i detelini

- Agrotehničke mere- izbor preduseva
- Prostorna izolacija-do 1,5 km od starih lucerišta
- Setva lucerke-ranija setva u proleće i početkom leta

- Suzbijanje korova
- Ranija kosidba prvog otkosa i niže košenje posebno poslednj
- Obrada zemljišta-razoravanje starih lucerišta tokom leta na 25-30 cm
- Hemijske mere-posle prvog otkosa tretiranje- **Zolone liquide u količini od 2-2,5 l/ha, Fury -0,1 l/ha, Fenitrothion -1,5 l/ha, Nurel D-1 l/ha.**

Savetodavac za zaštitu bilja
dipl.ing.Ljiljana Jeremić

SIVA PEGAVOST LISTA PŠENICE (SEPTORIA TRITICI) I PEPELNICA PŠENICE (BLUMERIA GRAMINIS)

Siva pegavost lista pšenice (*Septoria tritici*) se obično prvo javlja na donjem lišću, koje leži na površini zemlje. Prvi simptomi se manifestuju u vidu svetlo-zelenih vodenastih pega. Ove pege kasnije postaju žute i na kraju mrko-sive sa hlorotičnom zonom oko pege. U okviru pege formiraju se crne tačke (piknidi) što predstavlja siguran znak da se radi o septoriozi. Pepelnica pšenice (*Blumeria graminis*) takođe se prvo javlja na donjem lišću.

Prvi simptomi su u vidu hlorotičnih pega. Kasnije se, ako su povoljni vremenski uslovi, u okviru pege razvija belo-siva navlaka, pa obolelo lišće izgleda kao da je posuto brašnom. Najveće štete nastaju ako bolest zahvati list zastavičar. S obzirom da štete usled ne suzbijanja biljnih bolesti u pšenici, mogu biti velike, savetuje se upotreba odgovarajućih fungicida.

Prilikom suzbijanja kako pepelnice tako i septorije pšenice treba pre svega, primeniti integralne mere zaštite, odnosno treba učiniti sve da do bolesti ne dođe, kroz pravilnu agrotehniku, izbor tolerantne sorte. Hemijska zaštita dolazi na kraju.

Za hemijsku zaštitu pšenice od pomenutih biljnih bolesti na tržištu se nalaze različiti fungicidi. Na bazi aktivne materije PROPIKONAZOL (Bumper 25 EC, Presing, Tilt 250 EC), a.m. FLUTRIAFOL (Impact 25 SC), a.m.TIOFANAT-METIL +EPOKSIKONAZOL (Duett ultra), a.m.KARBENDAZIM + FLUSILAZOL (Alert S), a.m.KARBENDAZIM + CIPROKONAZOL (Alto Combi 420 SC), a.m.PROTIKONAZOL + TEBUKONAZOL(Prosaro 250 EC) i dr. Sva pomenuta hemijska sredstva treba primenjivati po uputstvu proizvođača, kako bi se ispoljila puna efikasnost i kako ne bi došlo do ne željenih efekata.

Savetodavac za zaštitu bilja
dipl.ing.Ružica Đukić